

ارزیابی رفتار قاب های خمشی فولادی با انواع اتصالات صلب در برابر خرابی پیشرونده

محمد سقای صاحب الزمان^۱، محمد رضا شیدایی^۲، علیرضا چلنگر سلماسی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد سازه، گروه عمران واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران

mohammadsaze94@yahoo.com

۲- استاد، گروه عمران واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران

m.sheidaii@mail.urmia.ac.ir

۳- دانشجوی دکترای سازه، گروه عمران، دانشکده فنی و مهندسی دانشگاه ارومیه

alireza_chalangar.salmasi@yahoo.com

چکیده:

خرابی پیشرونده گسترش زنجیروار خرابی در یک سازه می‌باشد که حداقل با خرابی یک عضو بحرانی سازه‌ای شروع شده و به طور پیوسته به سایر اعضای سازه منتقل می‌شود و در نهایت باعث خرابی کل یا بخش بزرگی از سازه می‌گردد. یکی از پرکاربردترین سیستم‌های برابر جانبی که مقاومت خوبی در برابر خرابی پیشرونده دارد سیستم قاب خمشی فولادی است. در این مقاله مقاومت خرابی پیشرونده سازه قاب خمشی فولادی با شکل پذیری متوسط با چهار مدل اتصال صلب لرزه‌ای RBS، WFP، WUF-W و WCPF مورد ارزیابی قرار گرفته است. مقاومت این ساختمندانها با استفاده از روش مسیر جایگزین تحلیل استاتیکی غیرخطی آیین‌نامه UFC به ازای حذف ناگهانی ستون طبقه اول بررسی شده است. در مدل‌های نمونه مفاصل پلاستیک برای المان‌های تیر، ستون و اتصالات مطابق ضوابط آیین‌نامه ASCE41 تعريف و مدل-سازی شده است. نتایج تحقیق نشان داد که با مدل‌سازی مفاصل پلاستیک اتصالات، ضریب افزایش دینامیکی محاسبه شده نسبت به حالتی که اتصالات در نظر گرفته نمی‌شوند افزایش یافتد. همچنین با در نظر گیری و تعریف مفاصل پلاستیک در اتصالات، سازه مقاومت کمتری در برابر خرابی پیشرونده از خود نشان می‌دهد. نتایج تحلیل‌ها همچنین نشان داد که در بین انواع اتصالات مدل‌سازی شده، اتصال WCPF بهترین عملکرد و کمترین پتانسیل را در برابر خرابی پیشرونده دارا می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: خرابی پیشرونده، قاب خمشی فولادی، مفاصل پلاستیک، مسیر جایگزین، ضریب افزایش دینامیکی

۱- مقدمه

ایمنی سازه همیشه یکی از مهمترین دغدغه‌های ذهنی برای طراحی پروژه‌های مهندسی عمران بوده است. یکی از مکانیزم‌های شکست سازه‌ای که توجه زیادی در دهه های اخیر به خود جلب کرده است، پدیده خرابی پیشرونده می‌باشد. خرابی پیشرونده یک پدیده دینامیکی است که به صورت گسترش زنجیروار خرابی‌ها در سازه بروز می‌یابد. خرابی ایجاد شده نامتناسب با عامل ایجاد کننده و آغازگر آن است و از حداقل یک عضو بحرانی سازه‌ای شروع شده و به طور پیوسته به سایر اعضای سازه منتقل می‌شود و در نهایت باعث خرابی کلی یا بخش اعظمی از سازه می‌گردد [1]. این پدیده به دلیل طبیعت فاجعه‌آمیز، پیامدهایش در مقایسه با احتمال بالای وقوع آن، به تدریج در استانداردهای طراحی مورد توجه قرار گرفته است. برای اولین بار توجه جامعه مهندسی با خرابی قسمتی از ساختمان Ronan Point واقع در لندن در سال ۱۹۶۸ به خرابی پیشرونده جلب شد. مطالعاتی فنی در این زمینه توسط دپارتمان دفاع ایالات متحده DOD یا UFC [2] و GSA [3] و تدوین کننده‌های آیین‌نامه‌های اروپایی صورت گرفته است.